

NYELVI JELENSÉGEK 1. - KEZDŐKNEK

Menjünk egy kicsit gyorsan! → Πάμε λίγο γρήγορα!

A *πάω* az egyetlen olyan ige, amely többes szám első személyben (*πάμε*) *felszólítást* is kifejezhet.

Menjünk gyorsabban, mert lekéssük a vonatot. → Πάμε πιο γρήγορα γιατί θα χάσουμε το τρένο.

Menjünk mi is! → Πάμε κι εμείς!

Menjünk Görögországba a nyáron! → Πάμε στην Ελλάδα το καλοκαίρι!

Nincs sok időnk. → Δεν έχουμε πολύ χρόνο.

A *χρόνος* jelentése „*idő*” és „*év*”. Ragozásban a különbség többes számban jelentkezik. „*Idő*” jelentésben a többes szám alanyesete *οι χρόνοι*, „*év*” jelentésben *τα χρόνια*.

Sosincs rám időd. → Ποτέ δεν έχεις χρόνο για μένα.

Egy évet vártam rád. → Σε περιμένα ένα χρόνο.

El fogunk utazni Görögországba három évre. → Θα πάμε στην Ελλάδα για τρία χρόνια.

Hány éves vagy? → Πόσων χρονών είσαι;

Megteszek, amit tudok. → Θα κάνω ό,τι μπορώ.

Az *egyéb*ként ugyanúgy ejtett *ότι* és *ό,τι* között az a különbség, hogy az *ότι kötőszó*, jelentése „*hogy*”, az *ό,τι* pedig *vonatkozó névmás*, jelentése „(minden,) *ami*”. Előbbit egybe, utóbbit vesszővel elválasztva, *de* betűköz nélkül írjuk.

Tudom, hogy sosem szerettél. → Ξέρω ότι ποτέ δεν με αγαπούσες.

Mindent megteszek érted, amit csak akarsz. → Θα κάνω για σένα ό,τι θέλεις.

Azt fogok tenni, amit mondasz nekem. → Θα κάνω ό,τι μου πεις.

A vonat 13.53-kor indul. → Το τρένο φεύγει στις δεκατρείς και πενήντα τρία.

A példán megfigyelhető, hogy az *ώρα* vonatkozó számnév *ññnemb*ben, a *percre* vonatkozó *semleges*nembben áll. Az *idő* ilyen (hivatalos) meghatározásával a hétköznapi társalgásban ritkán találkozánk. Ott inkább így mondanák: *στις δύο παρά εφτά το απόγευμα*(/μεσημέρι).

A vonat 03.36-kor érkezik. → Το τρένο θα φτάσει στις τέσσερις παρά είκοσι τέσσερα.

12.57-kor indulunk. → Θα φύγουμε στη(/στις) μία παρά τρία.

Melyik megállónál kell leszállnom? → Σε ποια στάση να κατέβω;

A *ποιος* (*ποια, ποιο*) („*ki*”) kérdő névmás további jelentései: „*melyik*”, „*hányadik*”. Mivel egy szótagban ejtjük, hangsúlyjel nélkül írjuk.

Melyik kávé kéred? Ezt vagy azt? → Ποιον καφέ θέλεις; Αυτό(ν) ή εκείνο(ν);

Melyik barátññddel mentél moziba? → Με ποια φίλη σου πήγες στο σινεμά;

Hányadik emeleten laksz? → Σε ποιον όροφο μένεις;

Szálljon le a következő megállónál, és menjen vissza gyalog! → Θα κατεβείτε στην επόμενη στάση και θα γυρίσετε με τα πόδια.

A *ñññ* *idő* a görögben – *akárcsak* a magyarban – *felszólító értelem*mel is bírhat.

Tedd azt, amit mondok neked! → Θα κάνεις ό,τι σου πω.

Este 10-re itthon legyél! → Θα είσαι στο σπίτι στις δέκα το βράδυ.

Ha majd megkérdezik, hogy hol voltál tegnap, mondd azt, hogy elmentél színházba. → Αν σε ρωτήσουν πού ήσουν χθες, θα πεις ότι πήγες στο θέατρο.

Κét jegyet kérek a reggeli hajóra. → Δύο εισιτήρια παρακαλώ για το πρωινό καράβι.

A για előljárószóval a rendeltetés is kifejezhető.

Mikonoszra, legyen szíves, két jegyet. → Δύο εισιτήρια, παρακαλώ, για τη Μύκονο.

Vasárnapra kérek két jegyet. → Δύο εισιτήρια παρακαλώ για την Κυριακή.

Κérek két jegyet a hatos vonatra. → Θέλω δύο εισιτήρια για το τρένο των έξι.

Πireuszba, legyen szíves! → Στον Πειραιά, παρακαλώ!

A „legyen szíves/kedves” görög megfelelője a παρακαλώ, amely szó a „kér” értelemben használt θέλω udvariasabb jelentésű szinonimája, s a „kérek szépen”-hez hasonlóan főleg első személyben használatos.

Κét jegyet, legyen szíves, Κρέτára. → Δύο εισιτήρια για την Κρήτη, παρακαλώ.

Egy frappét, legyen kedves, sok cukorral és tejjel. → Ένα φραπέ, παρακαλώ, γλυκό με γάλα.

Κérek szépen fél kiló kenyeret. → Παρακαλώ μισό κιλό ψωμί.

Πontosan hova? → Πού ακριβώς;

Figyelní kell a helyesírásra! Az ακριβώς határozószó, jelentése „pontosan”. Az omikronnal (o) írt ακριβός jelentése „drága”. Az abból képzett határozó: ακριβά.

Πontosan ezt akartam mondani. → Αυτό ακριβώς ήθελα να πω.

Πontban hatkor nálad leszek. → Στις έξι ακριβώς θα είμαι στο σπίτι σου.

Nagyon drága a kávé. → Είναι πολύ ακριβός ο καφές.

Drágán meg fogod fizetni! → Θα το πληρώσεις ακριβά.

Themisztoklész utca (Themistokleous) 35. → Οδός Θεμιστοκλέους τριάντα πέντε.

Az utcanevék birtokos esetben állnak. Borítékcímzésnél célszerű a magyar megfelelő helyett egyszerűen csak latin betűs átírást alkalmazni.

A Homérosz utca 6. szám alatt (Omiru 6-ban) lakom. → Μένω στην οδό Ομήρου 6.

Hotel Astoria, Athens, Syggrou 125 → Ξενοδοχείο Astoria, Αθήνα, Συγγρού 125.

Ne használd a féket! → Μη χρησιμοποιείς το φρένο!

A tiltás a μη(v) szócskával fejezhető ki. Az utána álló igetűhöz a kijelentő mód személyragjai járulnak. Akárcsak a felszólító módban, itt is választani kell a folyamatos és a beálló ige szemlélet között.

Ne nézz így! → Μη με κοιτάζεις έτσι!

Ne beszélj, amikor eszel! → Μη μιλάς όταν τρως!

Ha elmész Mariához, ne mondj neki semmit! → Αν πας στη Μαρία, μην της πεις τίποτα!

Κabinok vannak a hajón? → Καμπίνες υπάρχουν στο πλοίο;

Az υπάρχει létezését kifejező ige („van”, „létezik”). Az alannyal számban egyeztetni kell.

Gond van? → Υπάρχει πρόβλημα;

Van a faluban posta? → Υπάρχει ταχυδρομείο στο χωριό;

Vannak görögök Magyarországon? → Υπάρχουν Έλληνες στην Ουγγαρία;

Μeg fogok fagyni éjszaka. → Θα παγώσω τη νύχτα.

A tárgyeset leggyakoribb időhatározói jelentésében a „mikor?” kérdésre válaszol.

Ρέντεken nem megyek iskolába. → Την Παρασκευή δε θα πάω στο σχολείο.

Hol leszel augusztusban? → Πού θα είσαι τον Αύγουστο;

Télen gyakran havazik. → Το χειμώνα χιονίζει συχνά.

Nem láttalak az előző héten. → Δεν σε είδα την περασμένη εβδομάδα.

Hogy jutok el az autómmal a pályaudvarra? → Πώς θα πάω με το αυτοκίνητό μου στο σταθμό;

*A határozott névelők, valamint a személyes névmás tárgy, illetve birtokos esetben álló gyenge alakjai **simulósók**, ami azt jelenti, hogy azokat a velük értelmileg egységet képező szavakkal egybeejtjük (το αυτοκίνητό μου = [toaftokìnitòmu]). Ha a simulósó előtt álló névszó harmadhangsúlyos, akkor a szó utolsó szótagja is nyomatékot kap.*

Nem érdekelnek a gondjaid. → Δεν με ενδιαφέρουν τα προβλήματά σου.

Ez volt a legszebb napom. → Αυτή ήταν η ομορφότερή μου μέρα.

Gyalog messze lenne. → Με τα πόδια θα ήταν μακριά.

*Feltételes cselekvést fejez ki a **θα** segédszó, ha utána az ige **folgyamatos múltban** áll.*

Szeretnék mondani nektek valamit. → Θα ήθελα να σας πω κάτι.

Úgy ennék egy fagyit! → Πόσο θα έτρωγα ένα παγωτό!

Én is veletek mennék. → Θα πήγαινα και εγώ μαζί σας.

Ei tudna vinni odáig? → Μπορείτε να με πάτε μέχρι εκεί;

*A **πηγαίνω** (πάω) tárgyas jelentése: „**elvisz** vmit vhoval”. Hasonló jelentése van a **παίρνω** (πάρω) igének is, annál viszont a hangsúly nem azon van, hogy „hova”, hanem hogy „honnan”.*

Elviszlek hozzám. → Θα σε πάω στο σπίτι μου.

Elviszlek titeket kirándulni. → Θα σας πάω εκδρομή.

Elviszlek innen. → Θα σε πάρω από εδώ.

Elvigyelek magammal? → Να σε πάρω μαζί μου;

Indulás reggel nyolckor. → Αναχώρηση στις οχτώ το πρωί.

*A **napszakkal együtt kifejezett időpont** szórendje fordítottja a magyarénak.*

Este nyolckor várni foglak a téren. → Θα σε περιμένω στις οχτώ το βράδυ στην πλατεία.

Hol voltál reggel háromnegyed hatkor? → Πού ήσουν στις έξι παρά τέταρτο το πρωί;

Miért nem voltál otthon délelőtt tízkor? → Γιατί δεν ήσουν στο σπίτι στις δέκα το πρωί;

Van még rá hely? → Έχει ακόμα θέσεις;

*Az **υπάρχει** igéhez hasonlóan – de ahhoz képest kevésbé általános értelemben – a **személytelenül szerkesztett έχει is létezését fejez ki**. Ilyen jelentésében viszont az **έχει mindig egyes szám 3. személyben áll, és tárgyesetet vonz**.*

Sokan voltak a vonaton. → Υπήρχε πολύς κόσμος στο τρένο. / Είχε πολύ κόσμο στο τρένο.

Vannak magyarok is a faluban? → Υπάρχουν και Ούγγροι στο χωριό; / Έχει και Ούγγρους στο

χωριό; **Mehetek metrónál, ugye? → Μπορώ να πάω με μετρό, έτσι;**

*Az „**ugye/igaz**”? utókérdés görög megfelelője az **έτσι (δεν είναι)**;*

Te is ott leszel, igaz? → Θα είσαι κι εσύ εκεί, έτσι δεν είναι;

Ti is tudjátok, hogy mi az igazság, ugye? → Ξέρετε και εσείς ποια είναι η αλήθεια, έτσι;

Nem olyan jó, mint Budapesten. → Δεν είναι τόσο καλό όσο στη Βουδαπέστη.

*Az **alapfokú hasonlítás**kor használt **τόσο ... όσο** pár a hasonlóság mértékét hangsúlyozza.*

Nem vagy olyan/annyira okos, mint (amennyire) a testvéred. → Δεν είσαι τόσο έξυπνος όσο ο

αδερφός σου.

Nincs Katerini olyan/annyira messze, mint (amennyire) gondoltam. → Η Κατερίνη δεν είναι τόσο

μακριά όσο νόμιζα.

Ηάρομ napra. → Για τρεις μέρες.

A **για ιδόhatározói** megfelelője a „-ra/re”, illetve „-ig” („vmennyi időn át”) névszórag.
El akarok menni Görögországba három évre. → Θέλω να πάω στην Ελλάδα για τρία χρόνια.
Nikoszt öt évre lecsukták. → Τον Νίκο τον έκλεισαν στη φυλακή για πέντε χρόνια.
Hagyd a babot egy napig vízben! → Άφησε τα φασόλια στο νερό για μία μέρα!

Sajnos nem fizethet hitelkártyával. → Δυστυχώς δεν μπορείτε να πληρώσετε με πιστωτική κάρτα.

A **δυσ-** előtagú szavak többnyire negatív, az **ευ-** előtagúak pozitív jelentéssel bírnak.
Sajnos/Szerencsére Nikosz nem jön el. → Δυστυχώς/Ευτυχώς δεν θα έρθει ο Νίκος.
A görög nyelv nagyon nehéz/könnnyű. → Τα ελληνικά είναι πολύ δύσκολα/εύκολα.
Hallottad a kellemetlen/kellemes híreket? → Άκουσες τα δυσάρεστα/ευχάριστα νέα;

Érdemes csobbanni egyet a tengerben. → Αξίζει να κάνετε μια βουτιά στη θάλασσα.

Elhagyható a szónégi -v a következő szavak végéről, ha azokat nem magánhangzó vagy zárhang követi: **τον** (határozott névelő), **την, έναν, δεν, μην**.
Nikoszra emlékszel? → Το(ν) Νίκο τον θυμάσαι;
Mariára emlékszel? → Τη(ν) Μαρία τη(ν) θυμάσαι;
Egy frappét, legyen szíves. → Ένα(ν) φραπέ, παρακαλώ.
Nem emlékszem semmire. → Δε(ν) θυμάμαι τίποτα.
Sose mondj nemet! → Ποτέ μη(ν) λες όχι.

Saját sátorban fognak lakni? → Θα μείνετε σε δική σας σκηνή;

A határozatlan névelő nélkül, jelzőként használt **δικός-ή-ό μου/σου/...** jelentése még: „**saját**”.
Nincs saját autóm. → Δεν έχω δικό μου αυτοκίνητο.
Albérletben laktok, vagy van saját lakásotok? → Νοικιάζετε σπίτι, ή έχετε δικό σας;

A tizediken drágább. → Στον δέκατο όροφο είναι ακριβότερο.

Melléknevet a mindig változatlan **πιο** segédszóval, illetve a **-τερος** képzővel fokozhatunk.
Ez a szoba olcsóbb. → Αυτό το δωμάτιο είναι πιο φτηνό / φτηνότερο.
Ezek a legjobb városok. → Αυτές είναι οι πιο όμορφες / οι ομορφότερες πόλεις.

Λέγκονδικονάλó van a szobában? → Κλιματιστικό μηχανήμα έχει το δωμάτιο;

Az **έχω személyes és személytelen szerkezetben** is kifejezhet **birtoklást**. Előbbinél az alannal egyeztetjük, utóbbinál egyes szám 3. személyben áll. Mindkét esetben tárgyaset a vonzata.
Van a szobában hűtő? → Έχει το δωμάτιο ψυγείο; / Έχει στο δωμάτιο ψυγείο;
Van kávé(juk)? → Έχετε καφέ; / Έχει καφέ;

Mondana néhány részletet? → Θα μου πείτε κάποιες λεπτομέρειες;

Az **udvarias kéréseknél** használt feltételes mód görög megfelelője a **jönő idő**.
Becsukná, kérem, az ablakot? → Θα κλείσετε, παρακαλώ, το παράθυρο;
Idehoznád a szemüvegemet? → Θα μου φέρεις τα γυαλιά μου;
Megmondaná, kérem, mennyi az idő? → Θα μου πείτε, σας παρακαλώ, τι ώρα είναι;

Ha megállapodunk ... → Αν συμφωνήσουμε ...

Reális feltétel az av + kötőmóddal fejezhető ki. Kötőmódnak az ige azon nem múlt idejű helyzetét nevezzük, amelyben felmerül a folyamatos-beálló igeszemlélet kérdése.
Nem bánod meg, ha eljössz. → Δε θα το μετανιώσεις αν έρθεις.
Ha mindennap tanulsz, jó tanuló leszel. → Αν διαβάζεις κάθε μέρα, θα γίνεις καλός μαθητής.
Ha jobban meggondolod, nem olyan rossz. → Αν το καλοσκεφτείς δεν είναι τόσο άσχημο.

Barátaim ajánlották a szállodát. → Φίλοι μου πρότειναν το ξενοδοχείο.

*Fenti mondatban a **μου** értelmezhető **személyes névmásként** (μου πρότειναν – „ajánlották nekem”) és **birtokos névmásként** is (φίλοι μου – „barátaim”). Ilyen esetben, ha a szót személyes névmási értelemben használjuk, **hangsúlyjelet** teszünk rá.*

A tanár azt mondta nekem, hogy ... → Ο καθηγητής μου είπε ότι ...

A tanárom azt mondta, hogy ... → Ο καθηγητής μου είπε ότι ...

Tud esetleg ajánlani valamilyen jó szállodát? → Μήπως μπορείτε να μου προτείνετε κανένα καλό ξενοδοχείο;

*Az **udvarias eldöntendő kérdéseket** gyakran a **μήπως** szóval vezetik be.*

Tudod esetleg, hol lakik Nikosz? → Μήπως ξέρεις πού μένει ο Νίκος;

Nem tudja véletlenül, mennyi az idő? → Μήπως ξέρετε τι ώρα είναι;

Nem te vagy véletlenül Maria öccse? → Μήπως είσαι εσύ ο μικρός αδερφός της Μαρίας;

Nem kell levenni a cipőt. → Δεν χρειάζεται να βγάλετε τα παπούτσια.

*A **δεν χρειάζεται** jelentése „nem kell/szükséges”, a **δεν πρέπει** jelentése „nem szabad”.*

Nem kell iskolába mennem, mert szombat van. → Δεν χρειάζεται να πάω στο σχολείο γιατί είναι Σάββατο.

Nem szabad iskolába mennem, mert beteg vagyok. → Δεν πρέπει να πάω στο σχολείο γιατί είμαι άρρωστος.

Nem kell nekik semmit mondanod, tudnak mindent. → Δεν χρειάζεται να τους πεις τίποτα, ξέρουν όλα.

Nem szabad nekik semmit elmondanod. Nem akarom, hogy megtudják az igazságot. → Δεν πρέπει να τους πεις τίποτα. Δεν θέλω να μάθουν την αλήθεια.

Hagyjál már! → Άσε με, ρε!

Ezt itt zárjuk le! → Ας κλείσουμε το θέμα εδώ.

*Az **ας** segédszóval alapvetően **megengedést** („hadd ...!”), de olykor **felszólítást** is ki tudunk fejezni. Akárcsak a **να**, az **ας** is kötőmóddal áll.*

Hadd mondjon, amit akar! → Ας πει ό,τι θέλει.

Hadd ne mondjak semmit! → Ας μην πω τίποτα.

Hadd menjen, ahova akar. → Ας πάει όπου θέλει.

Menjen, ha nem akar maradni. → Ας/Να πάει αν δε θέλει να μείνει.

Tételezzük fel, hogy én is eljövök. → Ας/Να υποθέσουμε ότι θα έρθω και εγώ.

Milyen húst tegyek bele → Τι κρέας να βάλω μέσα;

*Ha **a jelzett dolog típusára, fajtájára** kérdezzük rá, akkor a „milyen” kérdőszó megfelelősé a **τι**.*

Milyen autót vettél? Hondát? → Τι αυτοκίνητο αγόρασες; Honda?

Milyen szobát vettél ki? Κετάρια? → Τι δωμάτιο πήρες; Δίκλινο;

Milyen lakásban laksz? Háromszobásban? → Σε τι διαμέρισμα μένεις; Σε τριάρι;

Vegye csak ki nyugodtan! → Πάρτε τα ελεύθερα!

*A **személyes névmás gyenge alakja a felszólító módú ige után áll.***

Olvasd el! → Διάβασέ το!

Hozz nekem egy pohár vizet! → Φέρε μου ένα ποτήρι νερό!

Csukja be! → Κλείστε το!

Majd én rendelek mindenkinek. → Θα παραγγείλω εγώ για όλους.

Mivel az igerag kifejezi a számot és személyt, a személyes névmás alanyesetét – a magyarhoz hasonlóan – csak akkor használjuk, ha az nyomatékot hordoz.

Nikosz nem tud magyarul, de én tudok. → Ο Νίκος δεν ξέρει ουγγρικά, αλλά εγώ ξέρω.

Én tudom, mit jelent a szabadság. → Εγώ ξέρω τι σημαίνει η ελευθερία.

Talán a bor jobb. → Ίσως το κρασί είναι καλύτερο.

Az -os, -η, -o végű melléknevek közérpfokú alakjának végződése: -ότερος-η-ο. Kivétel ez alól a καλός (καλύτερος), μέγας (μεγαλύτερος) és az απλός (απλούστερος).

A te autód jobb az enyémnél. → Το δικό σου αυτοκίνητο είναι καλύτερο από το δικό μου.

Nagyobb gondjaim is vannak ennél. → Έχω και μεγαλύτερα προβλήματα από αυτό.

Hogy jutok el oda a legegyszerűbben? → Πώς μπορώ να πάω εκεί με τον απλούστερο τρόπο;

Hova menjünk enni? → Πού να πάμε για φαγητό;

A πάω να + ige helyett gyakran találkozunk πάω για + főnév szerkezettel.

Menjünk fagyizni! → Πάμε για παγωτό. / Πάμε να φάμε παγωτό.

Menjünk aludni! → Πάμε για ύπνο. / Πάμε να κοιμηθούμε.

Menjünk kávézni! → Πάμε για καφέ. / Πάμε να πιούμε καφέ.

Ha tíz szelet kenyeret ettünk volna, akkor is ennyit fizetnénk? → Αν τρώγαμε δέκα φέτες ψωμί, πάλι το ίδιο θα πληρώναμε;

A főmondatban θα-val, mellékmondatban αν-nal bevezetett folyamatos múlt jelen-, múlt- vagy jövőidejű feltételes cselekvés kifejezésére is alkalmas.

Hoznék (majd) kenyeret, ha adnál (majd) pénzt. / Hoztam volna kenyeret, ha adtál volna pénzt. → Θα έφερνα ψωμί αν μου έδινες λεφτά.

Ύgy beszélsz, mint a tanárok. → Μιλάς σαν τους δασκάλους.

A σαν elöljárószóval hasonlóság fejezhető ki. A főmondatban nem használunk utalószót.

Olyan vagy, mint a testvéred. → Είσαι σαν τον αδερφό σου.

Olyan okos vagy, mint én. → Είσαι έξυπνος σαν (κι) εμένα.

Ύgy beszélsz görögül, mint a ciprusiak. → Μιλάς ελληνικά σαν τους Κύπριους.

Ez jobban ízlik. → Αυτό μου αρέσει περισσότερο.

A λίγο és πολύ határozószók közérpfoka λιγότερο („kevésbé”, „kevesebbet”) és περισσότερο („jobban”, „többet”).

Ez az ing kevésbé tetszik. → Αυτό το πουκάμισο μου αρέσει λιγότερο.

Ma kevesebbet beszéltél, mint tegnap. → Σήμερα μίλησες λιγότερο απ' ό,τι χτες.

Nafplio jobban tetszik, mint Korinthosz. → Το Ναύπλιο μου αρέσει περισσότερο από την Κόρινθο.

Többet kell tanulnod. → Πρέπει να διαβάσεις περισσότερο.

Tudnál nekem segíteni? → Μπορείς να με βοηθήσεις;

A βοηθάω („segít”) vonzata a tárgyaset.

Gyakran segítek az anyukámnak. → Βοηθάω συχνά τη μητέρα μου.

Nem kell segítened, menni fog egyedül is. → Δεν χρειάζεται να με βοηθήσεις, θα τα καταφέρω και μόνος μου.

Segíts neki, légy szíves! → Βοήθησέ τον, σε παρακαλώ!

Olyan kemény, hogy nem tudom elválni. → Είναι τόσο σκληρό που δεν μπορώ να το κόψω.

A που, mint kötőszó, alkalmas következményes mellékmondat bevezetésére is. Ilyenkor a főmondatban gyakran találkozunk a τόσο utalószóval.

Már olyan rég volt, hogy nem emlékszem. → Ήταν τόσο παλιά που δεν θυμάμαι πια.

Maria olyan szép, hogy mindenki szerelmes bele. → Η Μαρία είναι τόσο όμορφη που είναι όλοι ερωτευμένοι μαζί της.

Hozok majd különböző előételeket. → Θα φέρω διάφορα ορεκτικά.

Érdemes figyelni a διαφορετικός és a διάφορος melléknevek jelentése közti hasonlóságra, hiszen gyakran mindkettőt „különböző”-nek fordítjuk. Csakhogy míg az első különbözőséget jelent, addig az utóbbi különféleséget.

Eltérőek (Κυλόνβζόκ) a problémáink. → Τα προβλήματά μας είναι διαφορετικά.

Mindenféle (Κυλόνβζό) probléma gyötör. → Με βασανίζουν διάφορα προβλήματα.

Fontos, hogy a zöldségeket ne kockázzuk fel túl apróra. → Είναι σημαντικό να μην κόψουμε τα λαχανικά σε πολύ μικρά κομμάτια.

A να és ας kötőszókkal bevezetett kötőmondat a μη(ν) szócskával tagadhatjuk.

Mondtam, hogy ne menj oda. → Σου είπα να μην πας εκεί.

Elhatároztam, hogy nem nézek tévét. → Αποφάσισα να μην βλέπω τηλεόραση.

Lehet, hogy nem tudja. → Μπορεί να μην ξέρει.

Ezeket a képeslapokat szeretném megvenni. → Αυτές τις κάρτες θα ήθελα να πάρω.

Az αυτός („ez”, „az”) és εκείνος („az”) mutató névmást jelzői helyzetben a magyarhoz hasonlóan, határozott névelővel használjuk.

Tetszik ez a nadrág. → Μου αρέσει αυτό το παντελόνι.

Láttad azt a nőt? → Είδες αυτή/εκείνη τη γυναίκα;

Ηány βέλυεγετ κέρ? → Πόσα γραμματόσημα θέλετε;

A πόσος-η-ο κέρδ névmás („mennyi”, „hány”) egyes számban megszámlálhatatlan, többes számban megszámlálható főnevekre utal.

Mennyi sört kérsz (pl. csapolva)? → Πόση μπύρα θέλεις;

Ηány sört kérsz (pl. üvegeset)? → Πόσες μπύρες θέλεις;

Üdítőitalt is szeretnék. → Θα ήθελα και αναψυκτικό.

A και jelentése „és”, „is”. Utóbbi jelentésében a vonatkoztatott szó előtt áll.

A férjedet is láttam. → Είδα και τον άντρα σου.

Nemcsak okos vagy, de szép is. → Δεν είσαι μόνο έξυπνη, αλλά και όμορφη.

Holnap is eljövök. → Θα έρθω και αύριο.

Ehetek is valamit? → Μπορώ και να φάω κάτι;

Van buszjegye? → Έχετε εισιτήρια λεωφορείου;

Magyar összetett szavak gyakran birtokos szerkezettel fordíthatók.

Helyjegyet is kell váltanom? → Πρέπει να βγάλω και εισιτήριο θέσης;

A villamosmegállóban foglak várni. → Θα σε περιμένω στη στάση του τραμ.

Hol van itt a közelben bankautomata? → Πού έχει εδώ κοντά μηχάνημα ανάληψης μετρητών;

Ötven százalékos kedvezmény. → Έκπτωση πενήντα τοις εκατό.

A szokatlan íráskép az ógörögéből bizonyos szavakban és kifejezésekben megörökölt részeshatározó esetnek köszönhető.

Κεσπρέντζελ fizetek. → Πληρώνω τοις μετρητοίς.

Rendben van. → Εντάξει.

Minden cipőt kítettünk. → Βγάλαμε όλα τα παπούτσια.

A jelzőként használt όλος-η-ο névmás és a vonatkoztatott szó közé ki kell tenni az ahhoz tartozó határozott névelőt is.

Edd meg az egész levest! → Φάε όλη τη σούπα!

Egész reggel esett az eső. → Όλο το πρωί έβρεχε.

Eihozzam az összes barátomat? → Να φέρω όλους τους φίλους μου;

Έρδemes/Megeri megvenned. → Αξίζει/Συμφέρει να το πάρεις.

Figyeljük meg a jelentésbeli különbséget az αξίζει („érdemes”) és a συμφέρει („megéri”) igék között. Ügyeljünk arra, hogy utóbbi vonzata a tárgyeset.

Nem érδemes új autót vened. → Δεν αξίζει να πάρεις καινούργιο αυτοκίνητο.

Nem érδemes (Nem éri meg a fáradtságot) elmenned. → Δεν αξίζει τον κόπο να πας.

Nem éri meg ennyiért megvennem. → Δεν με συμφέρει να το πάρω για τόσα λεφτά.

Bejelöljük, hogy hol kéne visszahajtani. → Θα σημαδέψουμε πού πρέπει να τα γυρίσουμε.

A mellékmondatot bevezető kérdőszó előtt – a magyartól eltérően – nem állhat kötőszó („hogy”).

Mondd meg, hogy miért nem akarsz jönni! → Πες μου γιατί δε θέλεις να έρθεις.

Tudom, hogy hol voltál tegnap. → Ξέρω πού ήσουν χτες.

Nem emlékszem, hogy hányadik emeleten laktok. → Δεν θυμάμαι σε ποιον όροφο μένετε.

Megkérdeztek, hogy jól éreztem-e magam. → Με ρώτησαν αν πέρασα καλά.

Minden évben Görögországba járunk nyaralni. → Κάθε χρόνο πηγαίνουμε διακοπές στην Ελλάδα.

A πηγαίνω (ritkábban έρχομαι) hely- vagy célhatározói bővítménýéből olykor elhagyható a σε elöljárószó.

Iskolába jársz még, vagy dolgozol már? → Πηγαίνεις σχολείο ακόμα ή εργάζεσαι πια;

Ma nem megyek edzésre. → Σήμερα δε θα πάω προπόνηση.

Hova mentek nyaralni? → Πού θα πάτε διακοπές;

Van egy számmal nagyobb? → Έχει ένα νούμερο μεγαλύτερο;

A tárgyesetnek mértékhatározói jelentése is lehet.

Két évvel nagyobb vagyok, mint te. → Είμαι δύο χρόνια πιο μεγάλος από σένα.

Athén hatvan kilométerrel messzebb van Thébánál. → Η Αθήνα είναι εξήντα χιλιόμετρα πιο μακριά από την Θήβα.

Minden gyümölcs üde és friss. → Όλα τα φρούτα είναι φρεσκότατα.

Az abszolút felsőfok képzője a -τατος-η-ο.

Budapest csodaszép város. → Η Βουδαπέστη είναι ομορφότερη πόλη.

Anna Vyssi korunk igen népszerű énekesnője. → Η Άννα Βύσση είναι μια δημοφιλέστατη τραγουδίστρια της εποχής μας.

- Biztos? - Teljesen biztos. → - Σίγουρα; - Σιγουρότατα.

Önre bízom a választást. → Αφήνω την επιλογή σε εσάς.

A személyes névmás erős alakját használjuk nyomatékosításnál, illetve előljárósók után.
Téged látalak. (Láttalak.) → Εσένα είδα. (Σε είδα.)
Titeket várlak, nem őket. → Εσάς περιμένω, όχι αυτούς.
Okosabb vagy nálam. → Είσαι πιο έξυπνη από (ε)μένα.
Ez a tied. → Αυτό είναι για (ε)σένα.
Ezt nekünk hozták. → Αυτό το έφεραν σε εμάς / σε μας / σ' εμάς.
Én nem vagyok olyan, mint ti. → Εγώ δεν είμαι σαν εσάς.

Megkérdezhetem, hogy honnan jöttetek? → Μπορώ να σας ρωτήσω από πού είσατε;

A görögben nagyobb az igény arra, hogy jelezze a cselekvés irányát („kit/kinek/kitől”).
Hogy ízlik (neked)? → Πώς σου φαίνεται;
Ízlik (nekem). → Μου αρέσει.
Meg tudná (nekünk) mondani, hány óra van? → Μπορείτε να μας πείτε τι ώρα είναι;
Szeretnék kérni (tőled) valamit. → Θέλω να σου ζητήσω κάτι.

Hova valósiak vagytok? → Από πού είσατε;

A létige és a (nem katharevusza eredetű) szenvedő igenemű igék jelen idő, többes szám 2. személyében két alakkal is találkozhatunk.
Hol vagytok? → Πού είστε/είσατε;
Ne siessetek! → Μη βιάζεστε/βιαζόσαστε!
Alszotok még? → Κοιμάστε/Κοιμόσαστε ακόμα;
Gyakran találkoztok? → Συναντιέστε/Συναντιόσαστε συχνά;

Hogy tetszik Budapest? → Πώς σας φαίνεται η Βουδαπέστη;

A „hogy tetszik?” nem fordítható az aréσει igével. A görög így teszi fel a kérdést: „milyennek tűnik?” (πώς σου φαίνεται;).
- Hogy tetszik Budapest? - Tetszik. → - Πώς σου φαίνεται η Βουδαπέστη; - Μου αρέσει.
- Hogy ízlik? - Ízlik. → - Πώς σου φαίνεται; - Μου αρέσει.

Νέμετ vagy? → Είσαι Γερμανίδα;

Személyre vonatkozó népneveknél a görög nem melléknevet, hanem főnevet használ, amit mindig nagy kezdőbetűvel kell írni.
Magyarországon sok görög egyetemista tanul. → Στην Ουγγαρία σπουδάζουν πολλοί Έλληνες φοιτητές.
A magyar nők nagyon szépek. → Οι Ουγγαρέζες είναι πολύ όμορφες.
A csapatban játszik egy olasz futballista is. → Στην ομάδα παίζει και ένας Ιταλός ποδοσφαιριστής.

Eljöhetsz velem. → Μπορείς να έρθεις μαζί μου.

A με és az előljárósóként használt μαζί (με) között az a különbség, hogy ha azokat személyes névmás követi (με μένα – μαζί μου), akkor előbbi nyomatékot hordoz.
Szerelmes vagyok beléd. → Είμαι ερωτευμένος μαζί σου.
Beléd szerelmes Nikosz, nem Mariába. → Με σένα είναι ερωτευμένος ο Νίκος, όχι με την Μαρία.

Πένζρε van szükségem. → Χρειάζομαι λεφτά. / Μου χρειάζονται λεφτά.

*A „szüksége van vmire” fordítható **χρειάζομαι + tárgyessettel** vagy **μου χρειάζεται + alanyessettel** is.*
Nem lesz szükségem az útlevelére? → Δε θα χρειαστώ το διαβατήριο; / Δε θα μου χρειαστεί το διαβατήριο;
Erre szükséged lesz. → Αυτό θα το χρειαστείς. / Αυτό θα σου χρειαστεί.

Húsz perce várunk rád. → Είκοσι λεπτά σε περιμένουμε.

A „*mennyi ideje?*” / „*mióta?*” *kérdésre a tárgyeset válaszol.*

- Μιóta (Mennyi ideje) laksz itt? → Πόσον καιρό μένεις εδώ;

- Egy hónapja. → Έναν μήνα.

A papírra egy szálloda címe volt ráírva. → Στο χαρτί ήταν γραμμένη η διεύθυνση ενός ξενοδοχείου.

Az **1, 3 és 4 számneveknek birtokos esetük is van:** *ενός (μιας), τριών, τεσσάρων.*

Az unokaöcsém egy éves. → Ο ανιψιός μου είναι ενός έτους.

Ez az egyik osztálytársnőmé. → Αυτό είναι μιας συμμαθήτριάς μου.

Huszonhárom éves vagyok. → Είμαι είκοσι τριων χρονών.

Négycsillagos szállodában laktunk. → Μείναμε σε ξενοδοχείο τεσσάρων αστέρων.

Én nem voltam közöttük. → Εγώ δεν ήμουν ανάμεσά τους.

*Ha a (határozószóval) összetett elöljárószt személyes névmás követi, akkor – jellemzően a helyhatározóval összetett elöljárósztóknál – a valódi elöljárósztói utótag elhagyásával használható a személyes névmás **gyenge alakjának birtokos esete:** ανάμεσά τους.*

Nem látod? Ott van pont előtted. → Δεν το βλέπεις; Είναι ακριβώς μπροστά σου.

Eljöhettek veletek? → Μπορώ να έρθω μαζί σας;

Nem tudom, mit gondol magában. → Δεν ξέρω τι νομίζει μέσα του.

Van nálad (a zsebedben) pénz? → Έχεις λεφτά πάνω σου;

A többi sportágban viszont nem voltunk olyan jók. → Στα υπόλοιπα αθλήματα όμως δεν ήμασταν τόσο καλοί.

*Az ellentétes értelmű **αλλά** kötőszótól eltérően az **όμως** („de”, „azonban”, „viszont”) **szórendi helye nemcsak legelől lehet a mondatban (mellékmondatban).***

Nikosz lusta, de a testvére jó tanuló. → Ο Νίκος είναι τεμπέλης, αλλά ο αδερφός του είναι καλός μαθητής. / Ο Νίκος είναι τεμπέλης, όμως ο αδερφός του είναι καλός μαθητής. / Ο Νίκος είναι τεμπέλης, ο αδερφός του όμως είναι καλός μαθητής. / Ο Νίκος είναι τεμπέλης, ο αδερφός του είναι όμως καλός μαθητής.

Nem szeretném lekésni a vonatot. → Δε θέλω να χάσω το τρένο.

A „*lekésik vmit*” *görög megfelelője a **χάνω**, az „**elkésni vhonnan**”-é az **αργώ + σε.***

Nem akarom lekésni a híρεket. → Δε θέλω να χάσω τις ειδήσεις.

Nem szeretnék elkésni az óráról. → Δε θέλω να αργήσω στο μάθημα.

Melyik a kedvenc színed? → Ποιο είναι το αγαπημένο χρώμα σου;

*Az **αγαπημένος-η-ο** jelentése „**kedvenc**”, „**kedves (drága)**”, az **αγαπητός-ή-ό** jelentése „**kedves (tisztelt)**”.*

Melyik a kedvenc együttesed? → Ποιο είναι το αγαπημένο συγκρότημά σου;

Kedves (Drága) Nagymama! → Αγαπημένη Γιαγιά,

Kedves (Tisztelt) Uram! → Αγαπητέ Κύριε,

A táncház hány órakor kezdődik? → Ο χορός τι ώρα ξεκινάει;

A *hangsúlynak és a helyesírásnak jelentésmegkülönböztető szerepe is lehet.*

A syrτος ismert görög tánc. → Ο συρτός είναι γνωστός ελληνικός χορός.

Nincs elég hely a csomagtartóban. → Δεν έχει αρκετό χώρο στο πορτ-μπαγάζ.

Mit csinálsz ott? → Τι κάνεις εκεί;

Hogy lehet eljutni az Akropoliszra? → Πώς μπορεί να πάει κανείς στην Ακρόπολη;

Nem mentünk sehova. → Δεν πήγαμε πουθενά.

*Akárcsak a κανένας és τίποτα névmásoknak, a πουθενά, ποτέ és καθόλου névmási határozóknak is **kettős a jelentésük**: önállóan és kérdésre adott válaszban **tagadó** („sehol/sehova”, „soha”, „semennyire”), egyéb helyzetben **határozatlan** („vhol/vhova”, „valaha”, „valamennyire”).*

- Menjünk valahova? - Nem akarok sehova. → - Na páμε πουθενά; - Δε θέλω πουθενά.
- Jártál már valaha Pátrában? - Soha. → - Έχεις πάει ποτέ στην Πάτρα; - Ποτέ.
- Tudsz valamennyire olaszul? - Semennyire. → - Ξέρεις καθόλου ιταλικά; - Καθόλου.

Ki lesz a főszereplő? → Ποια θα είναι η πρωταγωνίστρια;

Több, hímnemben -τής végű foglalkozásnév nőnemű párjának végződése: -τρια.

A nővérem angoltanár. → Η αδερφή μου είναι καθηγήτρια αγγλικών.

Menjetez az igazgatónöhoz! → Πηγαίνετε στη διευθύντρια!

A városban sok szép egyetemista lány van. → Στην πόλη έχει πολλές όμορφες φοιτήτριες.

Ez a blúz jobban tetszik. → Αυτή η μπλούζα μου αρέσει περισσότερο.

*A magyar „jobban” két különböző határozószó közérfoka: jól → jobban: **καλά** → **πιο καλά (καλύτερα)** – nagyon → jobban: **πολύ** → **πιο πολύ (περισσότερο)**.*

Jobban beszélsz görögül, mint tavalý. → Μιλάς πιο καλά (καλύτερα) ελληνικά απ’ ό,τι πέρσι.

Ma jobban tetszel, mint tegnap. → Σήμερα μου αρέσεις πιο πολύ (περισσότερο) απ’ ό,τι χθες.

Akkor bizonyára sok mindent láttatok már. → Τότε θα έχετε δει πολλά πράγματα.

*A **θα** – akárcsak a **πρέπει να** – **bizonyosság kifejezésére** is alkalmas. Érdekes, hogy múlt idejű értelemben, használható utánuk a beálló igeszemlélet.*

Nikosz bizonyára tudja. → Ο Νίκος θα ξέρει. / Ο Νίκος πρέπει να ξέρει.

- Hol van Maria? → Πού είναι η Μαρία.

- Bizonyára elment. → Θα έφυγε. / Πρέπει να έφυγε.

Meg tudná adni a címét? → Μπορείτε να μου δώσετε τη διεύθυνσή σας;

***Ha a harmadhangsúlyos szót simulószó** (tipikusan a „gyenge birtokos névmás”) **követi**, akkor a szó utolsó szótagjára is hangsúly kerül.*

Mivel foglalkozik a férje? → Με τι ασχολείται ο σύζυγός σας;

Elromlott a telefonom. → Χάλασε το τηλέφωνό μου.

Tizenkettőkor vagy egykor jönök. → Θα έρθω στις δώδεκα ή στη μία.

*A „**hány órakor**” **kérdésre** adott választ a **σε** elöljárószóval tudjuk kifejezni. Az azzal összeolvadó, tárgyestű határozott névelő szabályosan **2-től többes számban** áll, bár a beszélt nyelvben gyakran az 1 számnév mellett is többes számban hallhatjuk.*

Öt óra előtt tíz perccel el kell indulnunk. → Στις πέντε παρά δέκα πρέπει να φύγουμε.

Otthon leszel fél kettőkor? → Θα είσαι στο σπίτι στη/στις μιάμιση;

Megadná a telefonszámát, kérem? → Μου δίνετε το τηλέφωνό σας, παρακαλώ;

Udvarias kérést jelen idejű kijelentő móddal is kifejezhetünk.

Megmondaná, kérem, mikor indul a vonat Budapestre? → Μου λέτε, παρακαλώ, τι ώρα φεύγει το τρένο για τη Βουδαπέστη;

Adna, kérem, egy pohár vizet? → Μου δίνετε ένα ποτήρι νερό, παρακαλώ;

A fiam nagyon szereti a sportot. → Ο γιος μου αγαπάει πολύ τον αθλητισμό.

*Az **αρέσει** igével szemben, az **αγαπάω** – többnyire, de nem kizárólag személyre vonatkozóan – **mélyebb lelki kötődést fejez ki.***

Nagyon szeretem Görögországot. Minden évben ott nyaralok. → Μου **αρέσει** πολύ η Ελλάδα. Κάθε χρόνο πηγαίνω εκεί για διακοπές.

Szeressétek a hazátokat! → Να **αγαπάτε** την πατρίδα σας!

Aki szereti a természetet, nem szemetel. → Όποιος **αγαπάει** τη φύση, δε ρίχνει σκουπίδια.

Milyen messze laktok? → Πόσο μακριά μένετε;

*A fok- illetve mértékhatározói értelmű „**milyen?**” („**mennyire?**”) görög megfelelője a **πόσο**; kérdő névmás.*

Milyen messze van Athén Thesszalonikitől? → Πόσο μακριά είναι η Αθήνα από τη Θεσσαλονίκη;

Milyen nagy a lakásod? → Πόσο μεγάλο είναι το σπίτι σου;

Nem működik az órám. Meg tudná javítani? → Δεν δουλεύει το ρολόι μου. Μπορείτε να το επιδιορθώσετε;

*A magyarral ellentétben („ismerek – ismerem”), a görögben nincsenek tárgyas személyragok. Ezért az **ismert tárgyra való utaláskor** – általában – **ki kell tenni az arra vonatkozó gyenge személyes névmást.***

- Láttad Kosztaszt? - Láttam. → - Είδες τον Κώστα; - Τον είδα.

- Ismered a barátnőimet? - Ismerem. → - Ξέρεις τις φίλες μου; - Τις ξέρω.

Ez állandóan változik. → Αυτό αλλάζει διαρκώς.

*Több **ige tárgy**as (kötelező tárgyi vonzattal álló) és **tárgyatlan** jelentésű is lehet.*

Μιért gondoltad meg magad (változtattad meg a véleményed)? → Γιατί **άλλαξες** γνώμη;

Νηϊsd ki az ajtót! → Άνοιξε την πόρτα!

Ηάνγκορ ηγϊt a bank? → Τι ώρα ανοίγει η τράπεζα;

Azonnal jövök. → Έρχομαι αμέσως.

*Néhány -ος, -η, -ο végű melléknévből képzett **határozó(szó)** az -α mellett -ως végű is lehet. Az -α végű alak jelentése a mondatban rendszerint **módhatározói**, az -ως végű pedig többnyire **önálló határozószónak** tekinthető.*

Nagyon kellemesen éreztük magunkat. → Περάσαμε πολύ ευχάριστα.

- Jössz? - Örömmel! → - Θα έρθεις; - Πολύ ευχαρίστως!

Több nyelvi jelenség: Purosz Alexandrosz – Szivília Arjiró, *Πάρβεςζέδκόνυν (150 magyar-görög párβεςζέδ, 400 nyelvi jelenség magyarázata)* – Szegedi görög füzetek 1.